

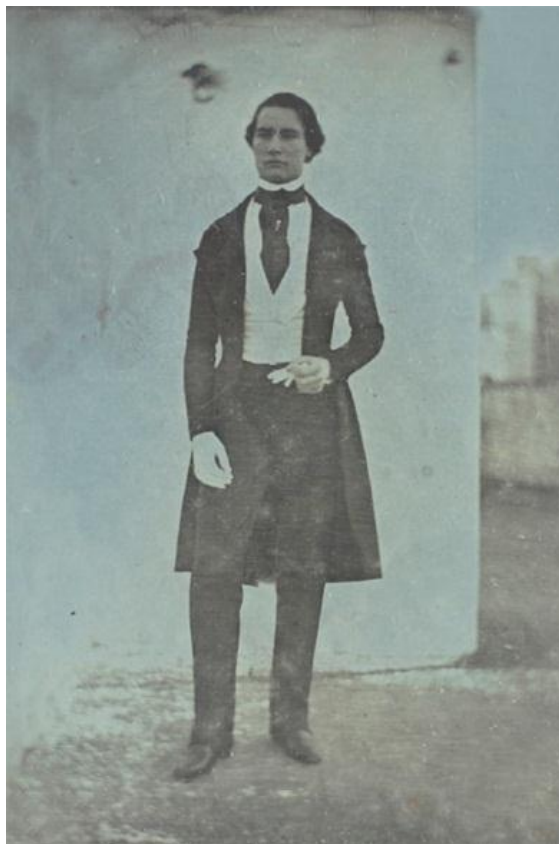


Arxiu Fotogràfic
de Barcelona

Exposició

El daguerreotip. L'inici de la fotografia

13 de novembre de 2014 - 28 de febrer de 2015



Retrat d'Eduard Coll a l'edat de 20 anys, 1844. AFB. Desconegut

Dossier de premsa



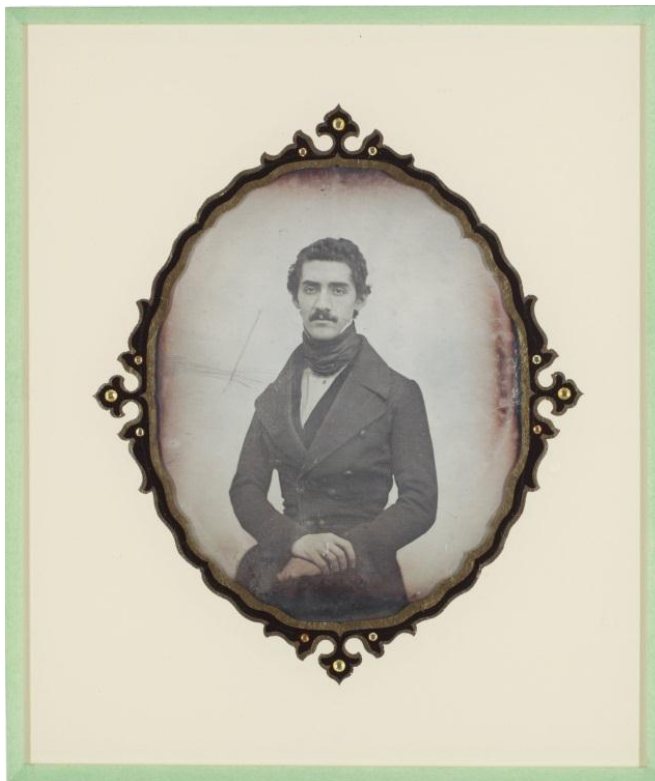
Ajuntament
de Barcelona

Presentació

L'Arxiu Fotogràfic de Barcelona presenta l'exposició «El daguerreotip. L'inici de la fotografia», per recordar els 175 anys de l'arribada de la primera tècnica fotogràfica a la ciutat i presentar la col·lecció municipal de daguerreotips. L'exposició esdevé l'oportunitat, ensems, de mostrar les eines i utilitatges que s'usaven en la seva realització, amb la presentació de la primera càmera que arribà a Barcelona i del laboratori de daguerreotípia de la família Blanxart de Sant Joan de les Abadesses, conservat a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

Per completar la presentació del procediment inventat per Louis J.M. Daguerre, s'ha realitzat amb la tècnica del daguerreotip una fotografia actual del pla de Palau, on tingué lloc, el 10 de novembre de 1839, la primera fotografia de la ciutat i de l'Estat espanyol.

L'exposició es pot visitar des del **dia 13 de novembre de 2014 fins al 28 de febrer de 2015, de dilluns a dissabte i en horari de 10 a 19 h. Festius tancat.**



Retrat d'home, 1842-1860. AFB. Autor desconegut

Exposició

El daguerreotip. L'inici de la fotografia

Del 13 de novembre de 2014 fins al 28 de febrer de 2015

Organització

Arxiu Fotogràfic de Barcelona
Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Direcció

Jordi Serchs i Serra, cap de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Comissari

Rafel Torrella / AFB

Lloc

Arxiu Fotogràfic de Barcelona
Plaça Pons i Clerch, 2, 2a planta
www.bcn.cat/arxiufotografic
www.facebook.com/arxiufotograficbcn

Horari de visita

De dilluns a dissabte **de 10 a 19 h.** Festius tancat.

Entrada lliure

Servei de premsa

Mariona Teruel
Tel. 93 256 34 20
arxiufotograficdifusio@bcn.cat

Disposeu d'imatges i dossier en el següent enllaç:

<https://eicub.net/?grup=AFBpremsa>

El daguerreotip. L'inici de la fotografia

L'aparició de la tècnica fotogràfica a la ciutat de Barcelona es va produir el 10 de novembre de 1839, pocs mesos després de la presentació de l'invent a l'Acadèmia de Ciències de França, a la ciutat de París.

Els protagonistes d'aquesta història, personatges eminents de l'àmbit científic de l'època, van endegar una manera de mirar i una innovació en la forma de capturar la realitat, seguint les directrius que els manuals de Louis J. M. Daguerre oferien.

Mentre que el daguerreotip resultant de la primera sessió fotogràfica realitzada al pla de Palau —en un acte divulgat per mitjà de fulls volants i amenitzat amb una banda municipal— resta encara il·localitzable (malgrat l'esperança que realment algú l'hagi sabut guardar), després del sorteig a què va ser sotmès i que va guanyar la butlleta número 56, la tècnica del daguerreotip ha deixat múltiples exemples. Si bé les primeres imatges, fetes sota els auspicis de la Reial Acadèmia de Ciències Naturals i Arts de Barcelona, van ser daguerreotips escènics, les que han perdurat de manera majoritària són els retrats de personatges, que il·lustren l'aplicació de la nova tècnica al desenvolupament d'una nova indústria.



Retrat de Josep de Sentmenat i Despujol, 1852. AFB. Autor desconegut

Malgrat la socialització de la imatge que va comportar la tècnica fotogràfica, en un primer moment no tothom hi va poder accedir, pel cost que representava, el qual va anar minvant a mesura que nous retratistes s'instal·laven a la ciutat. La presència d'aquesta tipologia fotogràfica dins els fons municipals es deu a la donació de particulars. Cal lloar també la tasca de col·leccionistes com Frederic Marès, que, entre moltes altres coses, va aconseguir aplegar un conjunt important de daguerreotips i va crear un dels grups de daguerreotips més cobejats (i que va ser objecte d'una exposició concreta l'any 2003, juntament amb altres materials fotogràfics del museu).

L'obra d'autors que van treballar a Barcelona com Napoleon, Albareda, Franck i Wigle, Lorichon i Munné, a més d'obres d'autor desconegut, és present en els fons dels arxius. En el cas dels fons que conserva l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, els daguerreotips corresponen a fons privats i a adquisicions fetes en els darrers anys i encaminades a salvaguardar el patrimoni que va conformar l'origen de la trajectòria fotogràfica de la nostra ciutat.



Retrat de dona, 1842-1860. AFB. Franck i Wigle

Entre els daguerreotips que conformen la col·lecció municipal, trobem exemples d'aquesta diversitat de presentació de capses amb pells gofrades, marcs de guix pintat, capsetes ovalades folrades amb velluts o teles, o daguerreotips col·locats en senzills marcs de paper. Un altre dels productes que va triomfar en l'elaboració de capses entre el 1855 i el 1865 fou el termoplàstic: amb aquest material semblant a la baquelita es feien les *Union Cases*, una tipologia que ha merescut atenció tant per la capsa com pel contingut. D'altra banda, exemplars emmarcats en la categoria de joies, capses de tocador o altres utensilis encara no es troben a les nostres col·leccions.



Retrat de nena, 1842-1860. AFB. Autor desconegut



Retrat d'home, 1842-1860. AFB. Autor desconegut

La nova tècnica fotogràfica no només arribà a Barcelona: els fotògrafs ambulants passejaren per altres indrets, i despertaren la curiositat de molts esperits inquiets. És el cas de la família Blanxart, de Sant Joan de les Abadesses, un membre de la qual adquirí un complet laboratori de daguerreotípia per a la realització de les noves imatges. Aquest laboratori fou donat a l'AFB l'any 2010 per a la seva conservació i estudi.

Laboratori de daguerreotípia de la família Blanxart

El laboratori ha passat per un procés de restauració per deixar-lo en condicions per a la seva exhibició i per a la seva conservació definitiva. La caixa de fusta on es guarda l'utilatge conté diversos daguerreotips, una càmera de caixó lliscant, amb el seu suport pel trespeus, dos xassís amb els seus adaptadors, tres capses per guardar plaques, estris pel poliment de les plaques, amb la capsa de pedra tosca, dues capses de sensibilització al iode i al brom amb reductors, diverses capsetes per productes químics, una capsa pel revelat al vapor de mercuri amb la seva làmpada d'alcohol, i diversos pigments per l'acoloriment dels daguerreotips.



Laboratori de daguerreotípia de la família Blanxart.1850-1855. AFB. Martí Llorens



Retrat d'home, 1850-1855. AFB. Pere Blanxart (atribuït)



Retrat de dos homes, 1850-1855. AFB. Pere Blanxart (atribuït)

Per completar la presentació del procediment inventat per Louis J.M. Daguerre, l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona ha encarregat als fotògrafs Martí Llorens i Rebecca Muttel la realització, amb la tècnica del daguerreotip, d'una fotografia actual del pla de Palau, on tingué lloc, el 10 de novembre de 1839, la primera fotografia de la ciutat i de l'Estat espanyol. També s'ha produït un audiovisual que recull imatges de la realització de l'encàrrec al pla de Palau, i que es presenta a l'exposició.

El daguerreotip va significar l'inici de l'art i la tècnica fotogràfica a Barcelona, i en la celebració del 175è aniversari del seu descobriment, la presentació al públic dels exemplars que conserven les diverses col·leccions municipals té la voluntat de ser un homenatge a la tècnica i als seus creadors, i de difondre un patrimoni molt ric i, alhora, força desconegut.



Retrat de dos homes, c. 1855. AFB. Napoleon

Publicació

Paral·lelament a la mostra, l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona presenta el catàleg **El daguerreotip. L'inici de la fotografia**. Consta de 248 pàgines, amb traducció de textos al castellà, i recull 64 fotografies.

La publicació inclou 3 textos:

- *La daguerreotípia a Barcelona*. Rafel Torrella
- *Barcelona i la daguerreotípia*. Maria de los Santos García Felguera i Jep Martí Baiget
- *La família Blanxart i el seu laboratori de daguerreotípia*. Joan Ferrer

Coordinació, realització i disseny del catàleg:

Títol: El daguerreotip. L'inici de la fotografia

Edita: Ajuntament de Barcelona. Arxiu Fotogràfic de Barcelona. Institut de Cultura de Barcelona.

Núm. de pàgines: 248

Idiomes: català amb traducció de textos al castellà

Exemplars: 750 unitats

Cap del projecte: Jordi Serchs i Serra, cap de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona

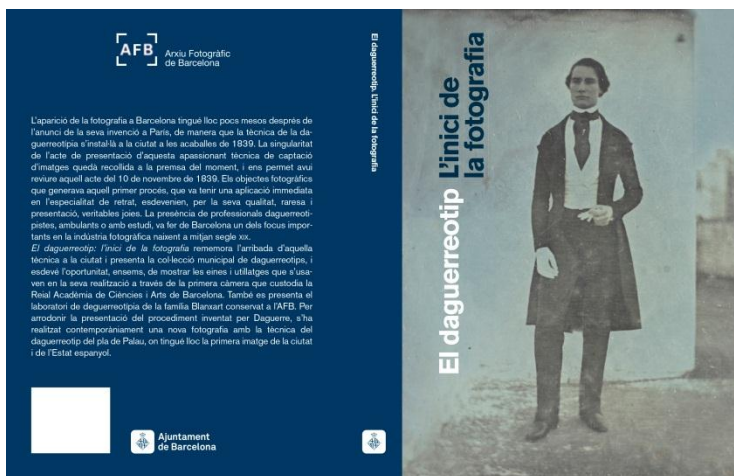
Textos: Rafel Torrella, Maria de los Santos García Felguera, Jep Martí Baiget i Joan Ferrer

Disseny i maquetació: Quim Pintó- Montserrat Fabregat. PFP, disseny gràfic

Correcció lingüística: T&S. Traducciones y tratamiento de la documentación.S.L i

Consorti per a la Normalització Lingüística

Impressió: Imatge i Producció Editorial



Crèdits exposició

El daguerreotip. L'inici de la fotografia

Del 13 de novembre de 2014 al 28 de febrer de 2015

Organització

Arxiu Fotogràfic de Barcelona – Institut de Cultura de Barcelona

Cap del projecte

Jordi Serchs i Serra, cap de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Comissari

RafelTorrella / AFB

Coordinació i comunicació

Mariona Teruel / AFB

Documentació

Montserrat Ruiz / AFB

Conservació preventiva

Rafel Torrella / AFB

Restauració daguerreotips

Pau Maynés

Restauració laboratori de daguerreotípia

Rafel Forga

Autors fotografies contemporànies

Martí Llorens

Rebecca Mutell

Audiovisual Daguerreotip

Centre de Recerca i de la Imatge de Girona CRDI

Audiovisual Pla de Palau. Heliografies

Lalo García

Administració

Albert Gil / AFB

Josep Maria Sánchez / AFB

Assistència i suport

Maria Mena / AFB

Jordi Calafell / AFB

Disseny gràfic

Quim Pintó / PFP

Producció i muntatge de l'exposició

Maud Gran Format

Correcció lingüística i traduccions

T&S.Traduccionen y tratamiento de la documentación, SL

Consorti per a la Normalització Lingüística

Agraïments

L'Arxiu fotogràfic de Barcelona agraeix la seva col·laboració a Ramon Vila, Maria de los Santos García Felguera, Jep Martí Baiget, Joan Ferrer Godoy, Agustí Moral, Jordi Baron Rubí, Salvador Tió, Isabel Priu, M. Rosa Huguet, directora de la Casa Llotja, Santiago Ordás, degà de la Facultat de Nàutica, Felicidad Leiva, cap de serveis i gestió de la Facultat de Nàutica, Miguel García Cárceles i Ana Martí Testón del Laboratori LEMFC. Universitat Politècnica de València, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge de Girona CRDI, Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, Biblioteca Nacional de Catalunya, Museu Frederic Marès i Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Patrocina:

